

ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, ਪੀ.ਸੀ. ਪੰਡਿਤ, ਜੇ.

“ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਲਨ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1960 ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ।”

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕ੍ਰਾਸ-ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਹਨ। ਆਰਡਰ 41, ਨਿਯਮ 22(1), ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਕੋਡ, ਪ੍ਰੋਵੀਡਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਾਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਫਰਮਾਨ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਾਸ-ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਅਪੀਲ, ਜੋ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਰ-ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੌਤਿਕ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

ਜੇ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਤਰ-ਇਤਰਾਜ਼ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ।

ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਲ.ਗੋਸਾਈਂ

ਜੇ.ਜੇ. ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਤੁਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1958 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ.193

Oct.' 6th. 1960

ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਸਟਮ-ਮੋਰਗੇਜ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ - ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲੋੜ-ਸਥਾਨ ਲਈ ਪਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਮੋਰਟੇਜ਼ ਰਿਵਰਸ਼ਨਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ - ਰਿਵਰਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਭਰ ਕੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਅਸਲ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ਾ—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਕੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਤੁਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.

ਆਯੋਜਿਤ, ਜੋ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਮੋਰਗੇਜ਼ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ 1,200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਕ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਰਕਮ ਲਈ ਮੌਰਗੇਜ ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਸੀ

ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ, ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਫਾਇਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 1,200. ਇਹ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਕਤ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਵਾਰਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਆਮ ਉਪਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੈਲਡ, ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 1,200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਰਕਮ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਡਰਮਾਰਗੇਜ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਸੀ . ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਅਤੇ 1,200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਕਤ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਆਮ ਉਪਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਆਯੋਜਿਤ, ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਰਗੇਜਰ ਦਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ-ਹਿਤ ਅਸਲ ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1,200 ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਇਹ ਮੁਦਈ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਰਗੇਜ ਪੈਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ।

ਸ੍ਰੀ ਬਦਰੀ ਪਰਸ਼ਾਦ ਪੁਰੀ, ਵਧੀਕ ਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 23 ਦਸੰਬਰ, 1957, ਦੇ ਟੈਟ ਨੂੰ ਬਦਲਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਬ-ਜੱਜ, II ਕਲਾਸ, ਕੇਥਲ, ਮਿਤੀ 15 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 4,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਝੱਲਣ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਦਈ 4,000 ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 23 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਡਿਕਰੀਮੇਡ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇਗਾ।

VOL. X IV -(1)] INDIAN LAW REPORTS 529

ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਤੁਲਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.

ਸ਼੍ਰੋਮੇਰ ਚੰਦ, ਪੀ.ਸੀ. ਜੈਨ ਅਤੇ ਏ.ਐਲ. ਬਾਹਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਡੀ ਸੀ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਜੇ. ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਗੋਸਾਈਂ ਜੇ.-ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਬਦਰੀਪ੍ਰਸਾਦ ਪੁਰੀ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਕਰਨਾਲ, ਮਿਤੀ 23 ਦਸੰਬਰ, 1957 ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ 15 ਜੁਲਾਈ, 1957 ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਏਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫਰਮਾਨ 4,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

22 ਫਰਵਰੀ, 1934 ਨੂੰ, ਢਾਨੀਆ ਨੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਝਗੜੇ ਵਿੱਚ 1 ਅਤੇ 2 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। 4,000 ਧਨੀਆ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਮਕਾਨ ਵੀ 500 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ. 22 ਜੂਨ, 1936 ਨੂੰ, ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਫਰਵਰੀ, 1938 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਨੀਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1,200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਧਨੀਆ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ।

530 PUNJAB SERIES [VOL. X IV -(1)

ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਤੁਲਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.

ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਦੁਆਰਾ 24 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਨੂੰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਜੋ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਤਿੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦੇ ਸਾਲ, ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਈ ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੀ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਰਣੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮੁੱਦੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਪਰ ਸਿਰਫ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

"ਕੀ ਮੁਦਈ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 3 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 1,200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਕਾਰਨਊਸ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?"

ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਾ, ਭਾਵ, ਅੰਕ ਨੰਬਰ 3 ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਉਚਿਤ ਸੀ ਆਧਾਰ। ਉਹ ਵਧੀਕ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕਰਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 4,000 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਦਲੀ ਡਿਕਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ।

ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 3 ਗਲਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ।

VOL. X IV -(1)]

INDIAN LAW REPORTS

531

ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਤੁਲਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.

ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਲੇਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਮੌਰਗੇਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਝਗੜਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 6 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਜੂਨ, 1938 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਧਨੀਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 1,200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੀ ਬਚਿਆ ਸੀ (ਗਿਰਵੀ). ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਅਸਾਧਾਰਣ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਭਰੋਸਾ ਇੱਕ ਕੇਸ, ਫਜ਼ਲ ਅਹਿਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਹਾ ਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਗਾਨਗੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਗਾਨਗੀ ਸਿਰਫ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (1) ਕਿ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਗਾਨਗੀ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। , ਅਤੇ (2) ਕਿ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ "ਜ਼ਰੂਰੀ" ਲਈ ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 462 'ਤੇ ਜੌਹਨਸਟੋਨ, ਜੇ., ਜਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਖ ਨਿਰਣਾ ਦਿੱਤਾ: -

“ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਬੇਟਾ ਰਹਿਤ ਮਰਦ ਮਾਲਕ, ਪੰਜਾਬ ਕਸਟਮਰੀ ਲਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਸੰਸਕਰਣਕਰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ, ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਅਤੇ 'ਜ਼ਰੂਰੀ' ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਸ ਦੇ ਉਲਟੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਅਦਾਲਤ 'ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਮੌਰਗੇਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲਾ' ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, 'ਲੋੜ' ਲਈ ਪਾਏ ਗਏ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ।

532

PUNJAB SERIES

[VOL. X IV -(1)

ਇਹ ਕੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੰਨਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਇਕੁਇਟੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੁਇਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਮੁਦਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਤਰਲੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ

ਪਰਦੇਸੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਲਾਭ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੋ,"

ਉਪਰੋਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਬੰਨ੍ਹਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। 1,200 ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸ ਰਕਮ ਲਈ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਉਸ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ, ਜਿਸਦਾ ਉਸਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਨੂੰ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਅਤੇ 1,200 ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਕਤ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਉਸ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਉਸਦੇ ਆਮ ਉਪਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮੌਰਗੇਜਰ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ-ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਨ | ਜੋ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

VOL. X IV -(1)]

INDIAN LAW REPORTS

533

ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਤੁਲਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.

ਮੌਰਗੇਜ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਮੌਰਗੇਜਰ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ-ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਨ | ਜੋ ਮੁਦਈ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਮੀਰ ਚੰਦ ਫਿਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਰੋੜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਜਾਇਦਾਦ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਮੌਰਗੇਜ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ (1938 ਦਾ IV) ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਉਥੇ, ਮਿਸ. ਅਤਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਨੇ 197 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 3 ਬਿਸਵੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ। ਇੱਕ ਇਸਹਾਕ ਲਾਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ 1,625 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ। ਕੁਝ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਤਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਿਰਵੀ। ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਘੜੇ ਦੀਆਂ ਬੰਧਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1888 ਨੂੰ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ। ਅਤਰ ਕੌਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਿਨਾਂ ਸੋਚੇ-ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਲੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਦੀ ਗਿਰਵੀ ਸਿਰਫ 1,350 ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

534

PUNJAB SERIES

[VOL. X IV -(1)]

ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਤੁਲਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.

ਕਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ 199 ਵਿੱਘੇ ਅਤੇ 13 ਬਿੱਘੇ ਨੂੰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ | ਬਿਸਵਾਸ ਕੇਵਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਤੱਕ ਆਪਰੇਟਿਵ ਡਾਇਨਿੰਗ ਕਰਨਗੇ। ਅਤਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਕੌਰ ਮੁਦਈ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਦੇ 199 ਬਿੱਘੇ 13.5 ਬਿਸਵਾਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਕਮ 1350 ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਸਹਾਕ ਲਾਲ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਲਟਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ 1925 ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾ ਕੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1888 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

ਹਾਈਪੋਥੀਕਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1888 ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨੂੰ ਛੁਡਵਾ ਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਲਟਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ, 1938 ਦਾ IV। ਉਪਰੋਕਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1888 ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਮੌਰਗੇਜ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ, ਇਸਲਈ, ਮੋਰਟਗੇਜਡ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1938) ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਜ਼ਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸੀ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਅਹਿਮਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਹਾਬ ਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਡਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 22 ਫਰਵਰੀ, 1934 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਸਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਮੋਰਟਗੈਗਰ ਦਾ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

VOL. X IV -(1)]

INDIAN LAW REPORTS

535

ਨੰਦ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਤੁਲਾ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਸਰੂਪ, ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.

ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਮੂਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ-ਹਿਤ-ਧਾਰੀ ਮੂਲ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਰਗੇਜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਸ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ 1,200 ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਮੁਦਈ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਇਸਦਾ ਲਾਭ ਨਾ ਲੈਣਾ ਚੁਣਿਆ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਵਜੋਂ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਗਿਰਵੀਨਰਮੌਰਗੇਜ ਡੀਡ ਦੀਆਂ ਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ। ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਾਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ।

ਡੀ.ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਜੇਧ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਮਹੰਤ ਭਾਗੰਬਰ ਦਾਸਅਤੇ ਹੋਰ , — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1959 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ 1873 11 1910

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1898)-S. 145(1)(4) ਅਤੇ (9) - ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ - ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ

ਸੇਧ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXVI) ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀ-ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਲਬ ਕੀਤਾ — ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ

145—ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਵਸਤੂ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐਸ. ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ।

ਡੀ.ਫਾਲਸ਼ਾ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰ। ਬਨਾਮ

ਮਹੰਤ ਭਾਗੰਬਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ, — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1959 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1873

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1898)-S. 145(1)(4) ਅਤੇ (9) — ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ
— ਸੋਧ ਐਕਟ (1955 ਦੇ XXVI) ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਅੰਤਰ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੰਮਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ 145—ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਤੇ ਵਸਤੂ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਤੇ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।¹¹ ਅਕਤੂਬਰ 1960

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਨੋਟਿਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ
ਦੀਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ
ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ
ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।